

Referat

Dato	Ref
28. oktober 2021	19/00710
Fra	Møteleder
DSA	Tone-Mette Sjømoen
Til stede	Referent
Helsedirektoratet: Magnus Aindley Jahrnes, Jacob Linhave	Lars Klæboe
FHI: Dag Marcussen	
DSA: Tone-Mette Sjømoen, Lars Klæboe	

Referat fra møte i samarbeidsforumet mellom offentlige etater om elektromagnetiske felt (EMF) og helse – 30. september 2021

Møtet ble avholdt som videomøte. Dette møtet var kun for representantene fra de tre faste etatene i samarbeidsforumet, som er Helsedirektoratet, FHI og DSA. Tema for møtet var å diskutere hvorvidt det er behov for ny kunnskapsgjennomgang, eventuelt hvor omfattende den skal være.

Innledningsvis tok vi en runde på status for EMF-arbeidet i våre etater:

- I nettverkssamling for de regionale senterne for astma, allergi og annen overfølsomhet (RAAO) har Helsedirektoratet uttrykt at senterne skal ha fokus på EMF-pasienter, selv om de ser få slike pasienter og de er en liten del av hverdagen til RAAOene.
- FHI får ukentlig noen henvendelser om EMF, og ser for seg en felles informasjonstjeneste hvor folk kan henvende seg.
- DSA får nesten daglig henvendelser om EMF. Personer med helseplager oppfordres til å ta kontakt med helsevesenet.

Momenter fra diskusjonen om behovet for ny kunnskapsgjennomgang:

- Helsedirektoratet forholder seg til DSAs og FHIs vurderinger av behovet for kunnskapsoppdatering.
- DSA mener det ikke er faglig grunnlag for å lage en ny omfattende kunnskapsoppdatering, da det er lite trolig at en slik oppdatering vil konkludere annerledes enn eksisterende internasjonale rapporter. Er

likevel åpne for at det kan være andre aspekter som gjør at det kan være behov for en form for oppdatering.

- FHI foreslår at det lages en form for oppsummering av kunnskapsstatus, og eventuelt inkludere nye enkeltområder som billadere, 5G og annen teknologi.
- DSA foreslår at det også tas en gjennomgang av om hvorvidt anbefalingene fra FHI-rapporten fra 2012 er gjennomført.
- Ansvar for kunnskapsoppdateringen bør legges til FHI, men FHI har ikke mulighet til å gjennomføre et slikt arbeid innenfor eksisterende rammer. De må tilføres ressurser for å kunne gjennomføre en kunnskapsoppdatering på dette området.
- Som en del av kunnskapsoppdateringen bør det arrangeres en form for åpent fagseminar hvor alle som ønsker det kan delta og komme med innspill. FHI har erfaring med å arrangere slike møter.
- Realiteten er at det forskes lite på EMF og helse i Norge. Behovet for norsk forskning på dette området bør tas opp i full gruppe der alle i samarbeidsforumet er til stede.
- DSA ønsker et fellesmøte med de andre medlemmene i samarbeidsforumet hvor det legges frem en oppsummering av hva samarbeidsforumet har jobbet med i år. Møtet bør arrangeres i løpet av høsten og kan gjerne være et kort videomøte.

Konklusjoner fra møtet:

- FHI, Helsedirektoratet og DSA ble i møtet enige om at det bør gjennomføres en form for begrenset kunnskapsoppdatering, der også nye teknologier som f.eks. 5G berøres.
- Basert på diskusjonen vi hadde i møtet lager DSA utkast til beskrivelse av hva kunnskapsoppsummeringen bør inneholde og sender til FHI og Helsedirektoratet for innspill før det sendes til HOD.
- Det arrangeres et kort videomøte for alle i samarbeidsforumet i løpet av høsten.